

2006. március 23., csütörtök

- g) ezenkívül lehetővé kellene tenni a pártok által előterjesztett éves munkaprogram rugalmasságát, hogy a pártok politikai munkájukban megfelelően tudjanak reagálni a váratlan eseményekre;
- h) a finanszírozás hatékony lebonyolítása érdekében a pártok zárójelentésének benyújtására vonatkozó határidőt a következő év május 15-re kellene áthelyezni;
- i) az európai politikai pártok európai demokráciában betöltött szerepének megerősítésére vonatkozó cél elérése érdekében, valamint a bővítéssel a politikai munkára nehezedő egyre növekvő igényekre tekintettel (fordítási, utazási költségek stb.) kívánatosnak tűnik a politikai pártok pénzügyi támogatásának megfelelő mértékű növelése;
14. szükségesnek tartaná a következő kérdések megvitatását az Európai Unió jövőjéről folytatott mérlegelési időszak során:
- a) milyen módon lehet támogatni európai politikai alapítványokat annak érdekében, hogy a politikai tájékoztatási és képzési munkák terén ki tudják egészíteni az európai politikai pártok munkáját? A Parlament felhívja a Bizottságot, hogy e tárgyban terjesszen elő javaslatokat;
- b) milyen módon lehet az európai pártok európai listáját az európai választásokra előterjeszteni az európai politikai közélet előmozdítása érdekében?
- c) milyen szerepet játszhatnak az európai politikai pártok európai témákról szóló népszavazásokon, az európai parlamenti választásokon és a Bizottság elnökének megválasztása során?
- d) milyen módon lehet segíteni és megerősíteni az európai politikai ifjúsági szervezetek és mozgalmak szerepét, ami létfontosságú a fiatal generáció körében az Európa-tudatosság kialakítása és az európai identitás formálása szempontjából? A Parlament javasolja egy, az érintett bizottságok, az európai politikai pártok és a politikai pártok ifjúsági szervezeteinek képviselőiből álló belső munkacsoport felállítását, amely egy éven belül jelentést tenne az Elnökségnek a politikai pártok ifjúsági szervezeteinek szerepéről és támogatásuk legjobb módjairól jelenleg és a jövőbeni alapokmányban.

*

* *

15. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást a Tanácsnak és a Bizottságnak.

P6_TA(2006)0115

Demográfiai kihívások és szolidaritás a generációk között

Az Európai Parlament állásfoglalása a demográfiai kihívásokról és a nemzedékek közötti szolidaritásról (2005/2147(INI))

Az Európai Parlament,

- tekintettel az 1995-ös európai uniós demográfiai helyzetről szóló, a Tanácsnak és az Európai Parlamentnek címzett bizottsági jelentésről szóló, 1997. március 14-i állásfoglalására ⁽¹⁾,
- tekintettel a 1997-es demográfiai jelentésről szóló, 1998. március 12-i állásfoglalására ⁽²⁾,
- tekintettel az „Úton minden korosztály Európája felé – a jólét és a nemzedékek közötti szolidaritás előmozdítása” című bizottsági közleményről szóló, 2000. december 15-i állásfoglalására ⁽³⁾,

⁽¹⁾ HL C 115., 1997.4.14., 238. o.

⁽²⁾ HL C 104., 1998.4.6., 222. o.

⁽³⁾ HL C 232., 2001.8.17., 381. o.

2006. március 23., csütörtök

- tekintettel az „Európa válasza a világ népességének elöregedésére – A gazdasági és társadalmi fejlődés előmozdítása egy elöregedő világban – Az Európai Bizottság hozzájárulása az elöregedésről szóló második világtalálkozóhoz” című, a Tanácsnak és az Európai Parlamentnek címzett bizottsági közleményre (COM(2002)0143),
 - tekintettel az Európai Tanács 2005. március 22–23-i brüsszeli ülésén elfogadott Európai Ifjúsági Egyezményre,
 - tekintettel a Bizottságnak „A demográfiai változások kihívása, a nemzedékek közötti szolidaritás új formái” című zöld könyvére (COM(2005)0094),
 - tekintettel eljárási szabályzata 45. cikkére,
 - tekintettel a Foglalkoztatási és Szociális Bizottság jelentésére és a Környezetvédelmi, Közegészségügyi és Élelmiszer-biztonsági Bizottság és a Nőjogi és Esélyegyenlőségi Bizottság véleményére (A6-0041/2006),
- A. mivel a többek között a megnövekedett várható életkornak tulajdonítható demográfiai változásokat nem csupán problémaként kell kezelni, mivel pozitív kihívást is jelent a társadalmak számára valamennyi korcsoport bevonására és arra, hogy olyan lehetőségeket kínáljanak, amelyek korábban nem léteztek;
- B. mivel a magas színvonalú munkahelyekhez társuló teljes foglalkoztatottság megvalósítására vonatkozó lisszaboni célkitűzések megvalósítása érdekében a lisszaboni stratégia kiemeli a nők fokozottabb munkaerő-piaci részvételének szükségességét;
- C. mivel a Tanács 92/85/EGK irányelve⁽¹⁾ olyan intézkedéseket határoz meg, melyek ösztönzik a várandós, gyermekágyas vagy szoptató munkavállalók munkahelyi biztonságának és egészségvédelmének javítását;
1. üdvözli „A demográfiai változások kihívása, a nemzedékek közötti szolidaritás új formái” című zöld könyvről szóló bizottsági közleményt;
 2. üdvözli, hogy a Bizottság zöld könyvének kiadásával európai szinten kezeli az egyik legnagyobb politikai és társadalmi kihívást jelentő kérdést, egyúttal hangsúlyozza azonban, hogy a társadalom demográfiai változásához kapcsolódó számos kérdés az egyes tagállamok kizárólagos hatáskörébe tartozik, és hogy ezen a téren nincs általános hatásköre a Közösségnek európai szintű jogszabályok létrehozására;
 3. sajnálatát fejezi ki amiatt, hogy a Bizottság zöld könyve nem építi be módszeresen a nemi vonatkozásokat akár a mikro-, akár a makroszintű elemzések során annak ellenére, hogy az létfontosságú az átfogó elképzelések és intézkedések kialakításához;
 4. úgy véli, hogy a demográfiai változások és azok társadalomra gyakorolt hatása létfontosságú a tagországok és az Unió jövője szempontjából; ezért felhívja a Bizottságot, hogy a demográfiai változásokat tekintse horizontális feladatnak és annak az Unió valamennyi tevékenységében történő érvényesítésével megfelelően vegye figyelembe;
 5. megállapítja, hogy a demográfiai változások és az alacsony gazdasági növekedés a folyamatosan alacsony foglalkoztatottsággal párosulva az idők során aránytalanul növelni fogják ezeket a kihívásokat; ezért arra a következtetésre jut, hogy a demográfiai változás kedvezőtlen következményeinek ellensúlyozása érdekében a növekedést fokozni, a magas munkanélküliséget pedig csökkenteni kell;
 6. meglepődve tapasztalta, hogy a zöld könyv csak hozzátétőlegesen megjegyzéseket tesz a demográfiai változások egészségügyi politikai szempontjaival kapcsolatban; hangsúlyozza, hogy a népesség elöregedése miatt minőségi és mennyiségi szempontból is növekszik az egészségügyi és hosszú távú gondozási szolgáltatások iránti kereslet; meg van győződve arról, hogy a betegség egész életen át tartó megelőzésébe történő beruházás fontos módszere annak, hogy ember és pénzügyi szempontból megbirkózzunk a demográfiai változásokkal; hangsúlyozza, hogy minél hosszabb ideig örülhetnek az emberek egészséges életéveiknek, annál tovább tudnak aktívak maradni és dolgozni;

⁽¹⁾ HL L 348., 1992.11.28., 1. o.

2006. március 23., csütörtök

7. egyetért azzal, hogy a gazdasági növekedés csökkenő népességszaporodási mutató mellett a magasabb foglalkoztatási arány, az innováció és a termelékenység növelése területén hozott intézkedések, valamint a szociális védelem korszerűsítése révén tartható fenn;
8. a demográfiai körülmények egyértelmű változásainak tükrében a generációkon átívelő újfajta szolidaritást, és az Európai Unió meglévő szociális modelljeinek továbbfejlesztését szorgalmazza, amely fejlesztés fő céljának a mindenki számára biztosított társadalmi részvétel, a szociális biztonság és társadalmi szolidaritás biztosításának és a nemzedékekben rejlő lehetőségek ösztönzésének kellene lennie;
9. elismeri, hogy a különböző tagállamok ezen a területen közös kihívásokkal küzdenek, és különféle megoldások után kutatnak különböző mértékű sikerrel; úgy ítéli meg, hogy nincsenek egységes, általánosan „igaz” válaszok, különösen egy 25 vagy több tagállamból álló Unióban; kiemeli, hogy a különböző megközelítések szükségességét a demográfiai kihívások megoldásában tovább fokozzák a tagállamok különböző régióiban és kistérségeiben tapasztalható jelentős eltérések; az ilyen különbségek merész, nem egységes megközelítéseket tesznek szükségessé;
10. sajnálja, hogy a zöld könyv nem veszi figyelembe a reprodukciós és szexuális egészség fontosságát a demográfiai változásokban, kiemeli, hogy növekszik a meddőség, különösen a férfiak vonatkozásában, főleg a leginkább iparosodott régiókban, és hogy néhány európai államban a többek között a kémiai szennyezés által okozott meddőség a pároknak akár 15 %-át is érintheti;
11. sajnálatát fejezi ki, hogy a zöld könyv nem veszi figyelembe az egyszülős családok növekvő számát, amelyek 85 %-át nők vezetik, és amelyeknek a legtöbb esetben nagyobb esélyük van az elszegényedésre, ezért különleges támogatásban kell részesíteni azokat;
12. figyelemmel kíséri azon tagállamok tapasztalatait, ahol bevezették a „garantált minimális jövedelmet”;
13. aggodalmát fejezi ki a tagállamokon, a régiókon és a társadalmi csoportokon belül az egészségügy területén tapasztalható különbségek miatt; hangsúlyozza, hogy ezen különbségek (alacsony várható élettartam, gyakori krónikus betegségek, az életkörülmények miatti betegségek) az alacsony születési rátával és a kivándorlásokkal együtt a regionális egyenlőtlenségek további növekedéséhez és olyan ördögi körhöz vezethet, amelyből nehéz kitörni; kéri a tagállamokat, hogy tegyék közzé az egészségügy területén tapasztalható különbségeket, hogy a Bizottság segítségével a legjobb gyakorlatokat rendszeresen ki lehessen cserélni egymás között, és a problémát hatékonyan lehessen kezelni;
14. felhívja a tagállamokat, hogy a demográfiai változásokat tekintsek közös kihívásnak, és az Európai Tanács tavaszi ülésén döntsenek a fokozottabb eszmecsere mellett a demográfiai változások hatásait és a bevált gyakorlatokat illetően, különösen olyan területeken, mint az aktív időskor, a családi életkörülmények, valamint a családi élet és a munkahely összeegyeztetése;
15. úgy véli, hogy a tagállamok többet tanulhatnak egymástól különösen azon skandináv országok legjobb gyakorlatainak fokozottabb megosztása révén, amely országokban a férfiak és nők magas munkaerőpiaci részvétele Európa egyik legmagasabb termékenységi arányával párosul, és ahol az ingyenes vagy megfizethető gyermekgondozási létesítmények, szülői szabadságra vonatkozó lehetőségek és a szülési szabadságra vonatkozó szabályok tényezőként hozzájárulnak a nők magas munkaerőpiaci részvételéhez;
16. üdvözlöi, hogy az Európai Unió támogatni akarja a tagállamokat abban, hogy a keretfeltételek javítására irányuló intézkedések révén csökkentsék a szülők által kívánt gyermekszám (2,3) és a tényleges gyermekszám (1,5) közötti különbséget;
17. felkéri a Bizottságot és a tagállamokat, hogy készítsenek és tegyenek közzé tanulmányokat az egyes tagállamokban tapasztalható demográfiai változásokról, azok okainak és rövid távon előrelátható következményeinek figyelembevételével;
18. javasolja, hogy a nők munkaerőpiaci részvételére vonatkozó legjobb gyakorlatok összehasonlításakor más országokkal is végezzenek összehasonlítást;

2006. március 23., csütörtök

19. hangsúlyozza, hogy bármely társadalom számára a fennmaradás és a fejlődés egyik feltétele a párok számára a kívánt számú gyerek vállalásához kedvezőbb feltételek megteremtése, tekintettel a csökkenő születési számból eredő gazdasági kihívásokra, és intézkedéseket kell hozni ezért az anyaság és az apaság támogatására;
20. úgy véli, hogy sok nő vagy pár nem saját választása szerint dönt a gyermekvállalás korlátozása vagy elhalasztása mellett, de a munka és a magánélet összeegyeztetésének kihívása miatt mégis arra kényszerülnek; úgy véli, hogy nemcsak a szülők, hanem a társadalom egészének is érdeke, hogy a kívánt időpontban lehetőségük legyen a kívánt számú gyermek vállalására, tekintettel a jelenlegi csökkenő európai születésszámra; sürgeti ezért a tagállamokat, hogy támogassák jó minőségű, jövedelemtől függetlenül mindenki számára megfizethető, a gyermekek, az idősek, a fogyatékkal élők és más eltartott személyek számára fenntartott bölcsődék/napközi otthonok létrehozását és működtetését; hangsúlyozza, hogy alapvető fontosságú a gyermekek, idősek, fogyatékkal élők és más eltartott személyek gondozásához való megfelelő hozzáférés a nők és a férfiak teljes és egyenlő munkaerő-piaci részvétele a nők munkaerő-piaci részvételének életritmusukhoz való hozzáigazításának lehetővé tétele és a családi élet és a munka összeegyeztetésének megkönnyítése érdekében;
21. határozottan kéri a tagállamokat, hogy támogassák az olyan adózási intézkedéseket, amelyek ösztönzik a születések számának emelkedését, és felhívja a figyelmet annak szükségességére, hogy különleges védelmet, illetve támogatást biztosítsanak a nőknek a szülés után, különösen a fiatal egyedülálló anyáknak;
22. olyan intézkedések elfogadására hívja fel a tagállamokat, amelyek elérhető áron jó körülményeket biztosító napközi otthonok kialakítását teszik lehetővé a gyermekek és egyéb eltartott személyek részére, ami hozzájárul a munkahely és a családi élet összeegyeztetéséhez;
23. úgy véli, hogy a nemek közötti egyenlőség és a nők elleni munkahelyi megkülönböztetés elleni küzdelem mind a foglalkoztatás és a felelősség szintjén, mind a fizetés szintjén alapvető fontosságú szerepet játszhat a családalapításban, a családtámogatásban és az alacsony születési számok elleni küzdelemben Európában;
24. felhívja a tagállamokat, hogy tegyenek többet a családok előtt álló, többek között a munkahelyen kívüli akadályok azonosítása és megszüntetése érdekében például az alábbi intézkedések révén:
- nagyobb munkahelyi rugalmasság, a dolgozók igényeinek elismerése annak érdekében, hogy jobban hozzáigazíthassák munkaidejüket a családi és bevásárlási szükségleteikhez;
 - a lakáspiac korlátozott hozzáféréseinek javítása, például a jelzálogalapú finanszírozáshoz jutás könnyítésének előmozdítása révén annak érdekében, hogy többen váljanak tulajdonossá, és ennek révén korábban váljanak függetlenné;
 - fokozottan családbarát adópolitikák bevezetése;
 - szélesebb körű és könnyebben elérhető gyermek- és eltartottgondozási létesítmények
 - helyi iskolák támogatása;
 - a munkaidő összeegyeztetésének javítása az iskolaidővel, egyúttal előmozdítva a munkaerő rugalmasabbá tételét és a hosszú „betüremkedő” munkaidő kultúrájának visszaszorítása;
 - a munkahelyi egyenlőség folyamatos előmozdítása;
 - az egyenlőség megújult erővel való otthoni előmozdítása, a háztartási és családi kötelezettségek jobb megosztása és a sztereotípiák megszüntetése a nyilvános tájékoztatói és tudatosítási kampányok révén;
25. felkéri a tagállamokat, hogy javítsanak a családoknak szánt megfelelő szállások rendelkezésre állásán, különös tekintettel az egyszülős családokra és az idősekre (például „generációkon átívelő projektek”) a város- és vidékfejlesztés, valamint a város- és regionális tervezés keretein belül;
26. felszólít a nemzeti társadalombiztosítási rendszerek modernizálására és fejlesztésére, különösen a gyermek és eltartott személyek napközis gondozásának területén, elismeri egyúttal, hogy e terület a tagállamok hatáskörébe tartozik; tudomásul veszi, hogy a gyerekeket egyedül nevelő szülőket és a magányos idős

2006. március 23., csütörtök

nőket fokozottan veszélyezteti a társadalmi kirekesztés, az elszigetelődés, illetve az elszegényedés, ezért különös figyelmet kellene fordítani a népesség ezen bővülő része életszínvonalának és társadalmi részvételének javítására a reform kialakítása során;

27. szeretné látni, hogy a tagállamok csökkentik a családok gyermekgondozási támogatásával kapcsolatos intézkedésekhez társuló bürokráciát;

28. hangsúlyozza, hogy a tagállamok által a nők foglalkoztatási rátájának növelése terén elért haladás ellenére továbbra is fennállnak vagy erősödnek a női munkához kapcsolódó egyéb megkülönböztetések; ezért kéri a tagállamokat, hogy megfelelően hajtsák végre a férfiak és a nők egyenlő díjazása elvének alkalmazására vonatkozóan a tagállami jogszabályok közelítéséről szóló, 1975. február 10-i 75/117/EGK tanácsi irányelvet⁽¹⁾; kiemeli, hogy a nők és a férfiak között a fizetés tekintetében megállapítható különbség, illetve az, hogy a nőket továbbra is alacsonyabban fizetett, a képzésüknek nem megfelelő állásokba veszik fel, hátrányosan érinti a nők szükséges gazdasági függetlenségét, ami közvetlenül kihat a nők gyermekvállalással kapcsolatos döntésére; javasolja a tagállamoknak, hogy ösztönözzék a nők aktivitását, és támogassák a nők hozzáférést minőségi állásokhoz, illetve az egyenlő bánásmódot a fizetések terén;

29. kéri a tagállamokat, hogy az Európai Tanács 2002-es barcelonai ülésén megfogalmazott céloknak megfelelően, amelyek előírják a tagállamoknak, hogy 2010-re fogadó infrastruktúrákat kell létrehozniuk a 3 év és a tanköteles kor közötti gyermekek legalább 90 %-a és a 3 éven aluli gyermekek legalább 33 %-a számára; és hogy hasonló célkitűzéseket javasoljanak az idősek és a fogyatékkal élők gondozói létesítményeire;

30. úgy véli, hogy a demográfiai változások új és kibővített oktatási és szociális infrastruktúrát igényelnek mind a fiatalok, mind az idősek számára, amelybe beletartoznak az élethosszig tartó tanulás, a gyermekgondozás létesítményei, a betegápoló létesítmények és az idősek létesítményei; rámutat az idősek vitalitását előmozdító és őket a társadalmi életbe aktívan integráló kibővített szociális infrastruktúra szükségességére;

31. hangsúlyozza, hogy számos tagállamban jelentős kockázattal jár az állami finanszírozási kötelezettségvállalások hosszú távon instabillá válása, amely szemlélteti a reformok sürgős szükségességét; hangsúlyozza annak alapvető jelentőségét, hogy az uniós döntéshozók figyelembe vegyék az új és a hatályos szociális jogszabályok pénzügyi hatásait;

32. felhívja a tagállamokat, hogy támogassák az állások minőségének és a munkakörnyezetnek a javítását, hogy ezzel megkönnyítsék az egész életen át tartó szakmai képzések bevezetését, ami lehetővé tenné a nők és a férfiak számára, hogy egyszerre tegyenek eleget családi kötelezettségeiknek és a munkaerőpiac követelményeinek;

33. felhívja a tagállamokat, hogy a nemek közti egyenlőség és a munka és a magánélet közti egyensúly kérdését tegyék kormányzati prioritássá;

34. tudomásul veszi, hogy a felhalmozódó társadalombiztosítási költségek finanszírozása dinamikus gazdasági növekedést igényel; rámutat arra, hogy ez csak akkor következhet be, ha ösztönzik az innovációt; megjegyzi, hogy a költségvetési módszerek, például az adók növelése a társadalombiztosítás finanszírozása érdekében kevésbé fenntartható hosszú távon, tekintettel a csökkenő adóalapra és az eltartottak magasabb arányára, valamint az európai vállalkozások ösztönzésének sürgős szükségességére; hangsúlyozza ezért a mindenre kiterjedő politikai megközelítés szükségességét a társadalombiztosítási reformok során;

35. úgy véli, hogy túl kell lépni a „jóléti állam” koncepcióján, ahol a jólét elsődleges felelőssége az államé, és tovább kell lépni a „jóléti társadalom” felé, amelyben az érintett felek felismerik, hogy ők is felelősséggel bírnak az egymás iránti gondoskodás tekintetében, és hogy ezen felelőségek kölcsönösen erősítik egymást;

36. elismeri, hogy a munkahely és magánélet egyensúlyának javítása az egyén számára a kormányok örök prioritása kell, hogy legyen; úgy véli, hogy ezen egyensúlyt veszélyeztetheti a munkanélküliség és az egyéni munkaterhelés növekedése; rámutat, hogy a nők és férfiak rugalmasabb munkaideje segíthet a munkahely és a családi élet sikeresebb összeegyeztetésében, amennyiben szabad választáson alapul és nem gazdasági nyomás kényszeríti ki; arra a következtetésre jut, hogy ehhez szükséges az, hogy a kormányok lehetővé tegyék az egyének számára a teljesen szabad választást ahelyett, hogy meghoznák a döntést helyettük;

⁽¹⁾ HL L 45., 1975.2.19., 19. o.

2006. március 23., csütörtök

37. felhívja a Bizottságot, hogy konzultáljon a szociális partnerekkel a munkahelyi és a családi élet jobb összeegyeztethetőségének kérdéséről;
38. úgy véli, hogy jobban ki kell emelni a munkahelyek fokozottan családbaráttá tételének üzleti előnyeit; javasolja, hogy a tagállamok dolgozzanak ki iránymutatásokat azon cégek számára, amelyek ilyen irányú intézkedéseket kívánnak hozni, figyelembe véve a kis- és középvállalkozások (KKV-k) sajátos kihívásait;
39. felhívja a tagállamokat, hogy alkossák meg a fizetett anyasági/apasági szabadságra gyermekszületés esetén érvényes szabályokat, és hogy támogassák a férfiak és a nők között egyenlően megosztott szülői szabadsághoz való jogot; arra ösztönzi a tagállamokat, hogy harcoljanak az apasági szabadsággal kapcsolatos gazdasági, társadalmi és kulturális előítéletek ellen; felhívja a Bizottságot, hogy vizsgálja felül az UNICE, a CEEP és az ESZSZ által a szülői szabadságról kötött keretmegállapodásról szóló, 1996. június 3-i 96/34/EK tanácsi irányelvet⁽¹⁾; úgy ítéli meg, hogy az állás fenntartásának egyidejű garanciája mellett biztosított szülői szabadság lehetőségével mind az apának, mind az anyának élnie kellene; támogatja azt az ösztönzési rendszert, amely a szülői szabadság szülők közötti megosztását támogatja, csakúgy, mint a gyermekneveléssel összefüggő költségek ellentételezését; felszólítja a Bizottságot, konzultáljon a szociális partnerekkel a szülői szabadságot érintően 1996-ban bevezetett reformok lehetséges változtatásairól, amelynek egyik célja lehet a három hónapos minimális szabadság hat hónapra történő növelése;
40. emlékezteti a tagállamokat a Kisvállalkozások Európai Chartájának harmadik alapelveire, amely szerint a kisvállalkozások felmentést kaphatnának bizonyos jogszabályi kötelezettségek alól; arra kéri a tagállamokat és a Bizottságot, hogy gondoskodjanak ezen alapelv gyakorlati érvényesüléséről;
41. nem tudja eléggé hangsúlyozni az oktatáshoz, a szaktudás fejlesztéséhez, a technológiákhoz és az egész életen át tartó tanulás lehetőségeihez való hozzáférés, illetve a képzési kultúra előmozdításának jelentőségét, amely ösztönzi valamennyi korosztály részvételét a munkaerőpiacra jutásban és a visszatérésben; hangsúlyozza, hogy a valódi képesítéseket, például a műszaki és nyelvi ismereteket kiemeltebben kell kezelni az egyéni mobilitás, alkalmazkodóképesség és foglalkoztathatóság, valamint az önmegvalósítás optimalizálására; hangsúlyozza a megelőző korai iskolázási szabadságra vonatkozó intézkedéseket, az alternatív eszközök keresésének szükségességét a további képzéshez jutás értékelésére; kifejezetten kiemeli az idősek képzésének szükségességét az olyan területeken, mint az informatika annak érdekében, hogy megszüntessék a folyamatos munkaerő-piaci részvétel akadályait; ösztönzi különleges oktatási módszerek kialakítását e célból idősek számára;
42. ezért kéri a tagállamokat, hogy különösen az idősebb dolgozóknak biztosítsák a szakmai képzési programokon való részvétel lehetőségét, hogy a nyugdíjkorhatár eléréséig aktív részesei lehessenek a munkahelyi életnek; ebben az összefüggésben felkéri a Bizottságot, hogy csak akkor hagyja jóvá az Európai Szociális Alap operatív programjait, ha azok hangsúlyozottan tartalmazzák az idősebbek képzésére irányuló specifikus elemeket;
43. támogatja a kormányok és a szociális partnerek közötti partneri megállapodások létrejöttét a nemzeti szokásokkal és a gyakorlattal összhangban az idősebb dolgozók foglalkoztatásának elősegítésére az életkor miatti hátrányos megkülönböztetés elleni intézkedések, rugalmasabb munkaidő, és az idősebb, munka nélkül maradt dolgozók munkaerőpiacra való visszatérésének elősegítése révén;
44. úgy ítéli meg, hogy figyelembe véve különösen a leginkább veszélyeztetett társadalmi csoportok (idősek, fogyatékkal élők, és különösen a fiatal szülők) védelmének, a munkahelyi biztonság javításának, és a hozzáférhetőség növelését segítő munkaszervezési formák ösztönzésének szükségességét, alapvető fontosságú szerepet töltenek be az esélyegyenlőség aktív előmozdítása és végrehajtása terén, különös tekintettel a családpolitika és koron, nemem vagy családi állapoton alapuló megkülönböztetés elleni küzdelemre; hozzáteszi, hogy a vállalatoknak társadalmi felelősséget kell vállalniuk és el kell fogadniuk az öregedő társadalomhoz kapcsolódó kihívásokat olyan kezdeményezések révén, mint például a rugalmas munkaidő és a részmunkaidő előmozdítása, például a szülők, a leendő szülők és az idős dolgozók esetében;
45. megjegyzi, hogy az életkor alapján történő hátrányos megkülönböztetésről szóló EU-jogszabályok mindeddig eredménytelenek bizonyultak céljaik elérésében, és felhívja a tagállamokat, hogy fokozzák az ezen a területen meglévő megkülönböztetésellenes uniós jogszabályok, különösen a foglalkoztatás és a munkavégzés során alkalmazott egyenlő bánásmód általános kereteinek létrehozásáról szóló, 2000/78/EK irányelv végrehajtására irányuló erőfeszítéseiket;
46. támogatja az EK-Szerződés 13. cikkének végrehajtását célzó keretirányelvre irányuló bizottsági kezdeményezést;

⁽¹⁾ HL L 145., 1996.6.19., 4. o.

2006. március 23., csütörtök

47. arra a következtetésre jut, hogy az idősebb munkavállalók megtartásának gazdasági indokait hangsúlyozni kellene, tekintettel ezen csoport képességeire; úgy véli, hogy hangsúlyozni kellene a hosszabb munkaélet ösztönzését és lehetővé tételét, és a munkaadókat rá kellene vezetni, hogy ez mindkét fél érdekében áll; úgy véli, hogy az egészséges időseket pozitív erőforrásként és nem gazdasági veszélyként kell értékelni a társadalom számára; úgy véli, hogy a fokozottabban kellene hangsúlyozni az idősek és a generációk közötti szolidaritás 1993-as európai évének eredményeit;
48. kéri a cégeket, hogy kínáljanak fel olyan rugalmas munkaidőrendszereket, amelyek figyelembe veszik az egyes életszakaszok jellegzetességeit, és olyan munkahelyeket hoznak létre, alakítanak ki és terveznek, amelyek összeegyeztethetők különösen a szülők és idősebb dolgozók igényeivel;
49. úgy véli, hogy a tagállamoknak ösztönözniük kellene a vállalatokat arra, hogy dolgozzák ki az „otthonra való kiszervezés” fogalmát, amelynek keretében az innovatív vállalatok otthon, saját időbeosztás szerint dolgozó személyeket alkalmaznak, akik eközben mindannyian „e-kapcsolatban” állnak a fővállalkozóval;
50. azon az állásponton van, hogy a rugalmasabb munkahelyek létesítéséhez a szociális partnereknek biztosítaniuk kell egy alkalmazkodóképes munkaerőpiacot, amely biztosítja, hogy minden munkaerő-piaci szereplő számára akad munkahely-lehetőség és feladat;
51. megjegyzi, hogy tekintetbe véve az európai munkavállalók mobilitását és a munkaerőpiacok centralizációját, nemcsak a különböző társadalombiztosítási rendszerek kölcsönös megismerésének javítására van szükség, hanem arra is, hogy biztosítva legyen a nemzeti rendszerek közötti zökkenőmentes átjárhatóság olyan formában, amely alkalmazható az állami, magán- és egyéb biztosítási formákra;
52. hangsúlyozza a nyugdíjba vonuló munkavállalók tudása megtartásának jelentőségét, különösen a közsférában, amelyben például Franciaországban az állami alkalmazottak 50%-a nyugdíjra jogosult lesz 10 éven belül; sürgeti a tagállamokat, hogy ösztönözzék mind a magán, mind a közsférát kezdeményező intézkedések elfogadására az értékes tapasztalatok és ismeretek elvesztésének elkerülésére, például a munkaerőpiacra bekerülő személyek számára nyújtott útmutatások, fokozatos nyugdíjba vonulás és az egész életen át tartó tanulási programok révén; felhívja a tagállamokat, hogy nyújtsanak speciális segítséget a KKV-k részére e tekintetben;
53. úgy ítéli meg, hogy különös figyelmet kell szentelni a legidősebb korcsoportnak (vagyis a 80 év felettieknek), akiknek 25%-a nem képes önállóan fenntartani magát, és felhívja a Bizottságot egy olyan javaslat előterjesztésére, amely ezen arány csökkentését célozza kollektív és egyéni megelőző intézkedésekkel, valamint az önállóságukat elvesztett egyének közellátása, egészségügyi és szociális ellátása terén felmerülő problémák kezelése útján;
54. elismeri azonban, hogy bizonyos fizikai munkát igénylő szakmákban, mint a tetőfedés, az építkezés és az állattartás az idősebb munkavállalók termelőképességének kihasználása és a fiatal munkavállalók lelkesedésének felkeltése nehezebb; arra hívja fel a tagállamokat, hogy a munkaerőhiány és a szaktudás elvesztésének elkerülése érdekében ezekben a szakmákban dolgozzanak ki jó gyakorlatokat;
55. elismeri a segített életvitelt lehetővé tevő lakásokban rejlő lehetőségeket, amelyek olyan közösségi környezet kialakításával teszik lehetővé az idősek számára a hosszabb önálló életvitelt, amelyben kortársaikkal együtt élhetnek, megfelelő esetben orvosi ellátás és otthoni segítség igénybevételével;
56. ösztönzi a tagállamokat és a magánvállalatokat, hogy ne tekintsék automatikusnak az életkor előrehaladtával arányosan magasabb bérezést, hiszen vannak olyan nyugdíjazás előtt álló munkavállalók, akik ugyan örülnek a jövedelemnek, de nem feltétlenül tartanak igényt ugyanarra a fizetési szintre vagy munkaóraszámra, mint fiatal korukban; felhívja a figyelmet a rugalmasabb munkalehetőségek – mint például a részmunkaidős foglalkoztatás – fontosságára, mint az időskorúak számára kínálgató lehetséges megoldásra;
57. ösztönzi a tagállamokat, hogy számolják fel az időskorúak munkavállalási kedvét visszafogó tényezőket, különösen az adók és nyugdíjak terén, és próbáljanak lehetőséget teremteni arra, hogy a nyugdíjas munkavállalók munkaviszonyból származó jövedelmük mellett nyugdíjuk egy részét is felvehessék;

2006. március 23., csütörtök

58. rámutat arra, hogy az idősebb emberek pozitív szerepet tölthetnek be a gyermekgondozásban, míg gyakran a fiatalabb generációknak kell gondozniuk a rászorulókat; felhívja a tagállamokat és munkaadókat, hogy adják tanújelét e szerepek fokozottabb elismerésének;
59. észrevételezi, hogy bizonyos esetekben – például az életkor alapján történő hátrányos megkülönböztetést tiltó jogalkotás esetében – a jogszabály ellentétes hatást válthat ki és visszatárhhatja, sőt megakadályozhatja a vállalatokat abban, hogy idős korú munkavállalókat alkalmazzanak; kéri a tagállamokat, hogy alaposabban tanulmányozzák az ilyen jellegű törvények hatását és alkalmazását annak felmérése érdekében, hogy az ilyen intézkedések elérik-e a kívánt célt; sürgeti, hogy a hátrányos megkülönböztetést tiltó jogszabályok szellemét és betűjét is tartassák be;
60. rávilágít arra, hogy az EU lakosságának öregedése miatt valószínűleg nagyobb lesz a fogyatékkal élők aránya a társadalomban; rámutat e csoport tartósan magas munkanélküliségére; felhívja a kormányokat és a vállalatokat, hogy mutassanak példát abban, hogyan lehet elősegíteni a fogyatékkal élők foglalkoztatását;
61. sajnálatát fejezi ki amiatt, hogy az „aktív öregedést” szinte kizárólag a fizetett foglalkoztatás tekintetében határozza meg a lisszaboni stratégia, mivel az elképzelést szélesebb körben kellene alkalmazni a nem fizetett tevékenységek, például a polgári, politikai és más önkéntes tevékenységek bevonása érdekében; elismeri, hogy az ilyen aktív társadalmi közreműködés nem fizetett munkában megfelelő jövedelmet igényel más forrásokból; elismeri, hogy az „aktív öregedés” szorosan kötődik az emelkedő nyugdíjkorhatárhoz, és úgy véli, hogy e lépés egy lehetséges válasz a demográfiai változásokra;
62. elismeri, hogy a nyugdíjrendszer a tagállamok hatáskörébe tartozik; úgy véli azonban, hogy a nyugdíjogosultság tekintetében a magán- és a közszférában dolgozókat egyenlően kellene kezelni az egyik szféra előnyben részesítése helyett; úgy véli, hogy lépéseket kell tenni a fokozatos és rugalmas nyugdíjba vonulás előmozdítására, tekintettel az élettartam várható növekedésére és a jobb közegészségügyre; elismeri, hogy mivel az emberek tovább élnek, tovább is dolgozhatnak és felszólítja a kormányokat, hogy vizsgálják meg az ennek ösztönzésére vonatkozó pénzügyi támogatásokat;
63. úgy véli, hogy a tagállamok a nyugdíjreformok tekintetében többet tanulhatnak egymástól a legjobb gyakorlatok fokozottabb megosztása révén;
64. hangsúlyozza a demográfiai fejlemények tükrében a stabil, pénzügyileg életképes társadalombiztosítási rendszerek alapvető jelentőségét, különösen olyan nyugdíjrendszereket, amelyek megfelelő és fenntartható nyugdíjakat mozdítanak elő, valamint olyan egészségügyi rendszereket, amelyek a szolidaritás, az igazságosság és az egyetemesség elvein alapulnak annak érdekében, hogy betegség vagy ellátás szükségessége esetén minden polgár megfelelő és színvonalas ellátásban részesülhessen; felhívja a tagállamokat, hogy tegyék meg a szükséges lépéseket a nyugdíjrendszer modernizálása érdekében, hogy biztosítsák a rendszerek pénzügyi és szociális életképességét, és lehetővé tegyék a népesség elöregedése hatásainak kezelését;
65. meggyőződése, hogy a nemzeti nyugdíjrendszerek átalakításakor nemcsak e rendszerek pénzügyi fenntarthatóságát kell célul kitűzni, hanem azt is, hogy azok az idős emberek életének jobb pénzügyi fenntarthatóságát is biztosítsák;
66. felismeri azonban, hogy az állam által finanszírozott nyugdíjak nehezen fogják a nyugdíjasok bevételi szükségleteinek 100 %-át teljesíteni; úgy véli, hogy a tagállamoknak nagyobb figyelmet és energiát kellene fordítaniuk arra, hogy megfelelő kiegészítő nyugdíjrendszereket fejlesszenek ki, és ösztönözzék a magánmegtakarításokat;
67. úgy véli, hogy az államilag finanszírozott nyugdíjaknak a tagállamok által meghatározott bármely szinten, jogosultság formájában elérhetőnek kellene lenniük mindenki számára egyenlő módon, nem pedig a jövedelmi viszonyok vizsgálatától függően;
68. emlékeztet arra, hogy a kisvállalkozások tulajdonosai ugyanúgy ki vannak téve a demográfiai változásoknak, mint alkalmazottaik; riasztónak tartja, hogy az elkövetkezendő 10 évben az európai kisvállalkozások tulajdonosainak egyharmada nyugdíjba vonul, ezért arra hívja fel az érdekelteket, hogy támogassák a vállalkozói szellemet, egyrészt azért, hogy átvegyék ennek a csoportnak a tapasztalatait és tudását, másrészt hogy e folyamat növekedésére gyakorolt negatív hatásokat ellensúlyozni tudják;

2006. március 23., csütörtök

69. úgy véli, hogy a bevándorlók fenntartható gazdasági, társadalmi és jogi integrációjára irányuló bevándorlási politika alapvető fontosságú annak érdekében, hogy a bevándorlók és a befogadó társadalmak jogai és kötelezettségei között egyensúly jöjjön létre, és hogy a befogadási mechanizmusokat a harmadik országok állampolgárai számára hatékonyan és átláthatóan kell kezelni; az integrációs folyamatnak előfeltétele az egyenlő elbánás a bevándorlók és leszármazottaik mindennemű megkülönböztetésének megszüntetése, illetve a foglalkoztatási és szociálpolitika szoros összehangolása révén; az ilyen politikákat ösztönözni kell a demográfiai kihívások enyhítése érdekében; elismeri azonban, hogy a bevándorlás önmagában nem oldja meg a demográfiai változásokhoz kapcsolódó problémákat, és maga is kihívásokat eredményez;

70. megjegyzi, hogy a kelet-európai térségekben igen jelentős a fiatal nők migrációs elvándorlása, ezért a nők érdekében felelős gazdaság- és foglalkoztatáspolitikára, illetve az európai strukturális alapok célzott felhasználására van szükség a nemek közötti esélyegyenlőség általános és költségvetési érvényesítéséről szóló hatályos szabályok alapján;

71. elismeri, hogy a bevándorlás kezelése a tagállamok hatásköre; úgy véli, hogy a bevándorlók és az etnikai csoportok oktatására és szakképzésére nagyobb figyelmet kellene fordítani;

72. úgy véli, hogy az etnikai kisebbségek aránya a hosszú távú gondozásra szoruló idős emberek között jelentősen nőtt egyes tagállamokban; úgy véli továbbá, hogy nem lehet azt feltételezni, hogy a bevándorlók és leszármazottaik előnyben részesítik a származási helyre való visszatérést, különösen idős korban vagy amennyiben leszármazottaik az Unión belül nevelkedtek; hozzáteszi továbbá, hogy bár a minőségi gyermekgondozás és az időskorúak gondozása fontos minden etnikai csoport, különösen a nők számára, az különbözöképpen hat ki az egyes etnikai csoportokra, és kellő figyelmet kell fordítani erre a szolgáltatások tervezése során; hangsúlyozza, hogy a diszkriminációmentes és egyenlő elbánás a szolgáltatások biztosítása során kulcsfontosságú; javasolja, hogy fordítsanak nagyobb figyelmet e vonatkozásokra a legjobb gyakorlatok összehasonlítása tekintetében;

73. megjegyzi, hogy mindeközéig nem fordítottak kellő figyelmet a bevándorlók beilleszkedésére, amit új polgártársaink az oktatás területén jelentkező sikertelenségei és folyamatos elszigetelődése is jelez részben; ezért felhívja a tagállamokat, hogy erősítsék meg a beilleszkedést előmozdító intézkedéseket, különösen a már hosszabb ideje az Unióban élő bevándorlók tekintetében;

74. hangsúlyozza, hogy a bevándorló nők jelentős szerepet játszanak a társadalmainkban, és felhívja a tagállamokat, hogy ismerjék el az őket megillető szerepet bevándorlási politikájukban, és biztosítsák számukra jogaikat; felhívja a figyelmet arra, hogy egyre növekvő számú hivatalos okmányokkal nem rendelkező bevándorló nő vállal munkát eltartott személyek gondozásával megbízott háztartási alkalmazottként; felhívja a figyelmet e csoport kizsákmányolásának veszélyére, és felszólítja a tagállamokat, hogy foglalkozzanak ezzel a kérdéssel;

75. rámutat arra, hogy a harmincas és negyvenes éveikben lévő bevándorlóknak valószínű, hogy nincs nyugdíjcélú megtakarításuk; felhívja a tagállamokat, hogy találják meg a legjobb gyakorlatot e helyzet kezelésére, hogy elkerülhető legyen a nyugdíjrendszerek további terhelése;

76. emlékezteti a tagállamokat, hogy a demográfiai változás a legkevésbé fejlett országokra is vonatkozik, amelyek szintén az idősödő népességgel együtt járó kihívásokkal, szegénységgel, a jövedelmek egyenlőtlen elosztásával, valamint a fiatalok munkanélküliség kezdődő problémájával néznek szembe; arra kívánja ösztönözni a tagállamok kormányait és az Európai Uniót, hogy vegyék figyelembe e tényezőt a segély- és együttműködési programok kialakítása során;

77. megállapítja, hogy a képzett munkaerőt az EU gazdaságának erősítése érdekében előnyben részesítő bevándorlási politika pontosan ennek ellentétét éri el azon harmadik országokban, ahonnan ezek a képzett bevándorlók érkeznek, és amelyek gazdasága ezáltal gyengül; úgy véli, hogy a tagállamoknak fel kell ismerniük felelősségüket e tekintetben;

78. sürgeti a tagállamokat, hogy javítsák az általános érdekű szolgáltatások biztosítását a vidéki területeken, lehetővé téve az idős emberek számára, hogy továbbra is függetlenül éljenek, csökkentve az egészségügyi és társadalombiztosítási rendszerek igénybevételét és elkerülve a korai rászorultság kultúráját;

2006. március 23., csütörtök

79. megjegyzi, hogy a demográfiai változások miatt a gondozási szolgáltatásokra fokozott figyelmet kell fordítani a tagállamokban, és ezen a területen a jó gyakorlatok tapasztalatainak kibővített cseréjére szólít fel; a gondozási szolgáltatások, mint közérdekű szolgáltatások megőrzésére szólít fel, és ezért arra hívja fel a Bizottságot, hogy a szociális szolgáltatásokról szóló zöld könyvbe foglalja bele e szolgáltatások védelmét;
80. hangsúlyozza az egészségügyi rendszereket terhelő, a népesség öregedése miatt megnövekedett követelmények kielégítésére való felkészüléséről szóló információk és a legjobb gyakorlatok tagállamok közötti cseréjének fontosságát;
81. javasolja a tagállamoknak, hogy vezessenek be a kirekesztés veszélyét megelőző politikákat, különösen ami az iskolai kirekesztést, vagy a lakóhely elvesztését illeti, és emlékeztet arra, hogy nagyon fontos prioritásként kell kezelni az összes olyan tevékenységet, amely a családi szolidaritás megőrzését célozza, különös tekintettel a gyermekek jogainak védelmére, tiszteletben tartva azonban a szülők jogait is;
82. hangsúlyozza, hogy az „ezüst gazdaság” által biztosított lehetőségek elismeréseképpen fontos az idősebb generáció részére kulturális és szabadidős tevékenységeket biztosítani;
83. javasolja, hogy fordítsanak több figyelmet a különböző tagállamok által az Eurostat tájékoztatása során alkalmazott eltérő előfeltevések szabványosítására a legjobb gyakorlatok érvényesebb összevethetősége és átvétele végett;
84. felhívja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy a demográfiai tendenciákkal, családtámogatással és egészségfejlesztéssel kapcsolatos kérdésekben használják a jövőbeni 7. kutatási keretprogramot;
85. a közösségi PROGRESS-program keretében felhívja a Bizottságot, hogy végezzenek megfelelő tanulmányokat, elemzéseket és szakértői értékeléseket a demográfiai változásokról és azoknak a társadalomra és az érintett politikákra gyakorolt hatásáról;
86. arra a következtetésre jut, hogy az EU-nak folytatnia kell a tagállamok teljesítményeinek, tapasztalatainak és legjobb gyakorlatainak összehasonlítását és összevetését a demográfiai változások által támasztott kihívások tekintetében, és hogy a meglévő uniós intézmények megfelelnek erre a célra, tehát nem kell további uniós szervezeteket létrehozni e célból;
87. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezen állásfoglalást a Tanácsnak, a Bizottságnak és a tagállamok kormányainak és parlamentjeinek.

P6_TA(2006)0116**A nem élelmiszercélú növénytermesztés ösztönzése****Az Európai Parlament állásfoglalása a nem élelmiszercélú növénytermesztés támogatásáról (2004/2259(INI))***Az Európai Parlament,*

- tekintettel a Bizottság 2000. november 29-i, „Az energiaellátás biztonságának európai stratégiája felé” című zöld könyvére (COM(2000)0769),
- tekintettel a Bizottság „A jövő energiája: megújuló energiaforrások – közösségi stratégiára és cselekvési tervre vonatkozó fehér könyv” című 1997. november 26-i közleményére (COM(1997)0599),
- tekintettel a belső villamosenergia-piacon a megújuló energiaforrásokból előállított villamos energia támogatásáról szóló, 2001. szeptember 27-i 2001/77/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvre⁽¹⁾,

(¹) HL L 283., 2001.10.27., 33. o. A legutóbb a 2003-as csatlakozási okmánnyal módosított irányelv.